

Mina de can Matons

Santa Maria de Martorelles

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Horta de can Matons, 08106
Emplaçament	A l'extrem de tramuntana del terme municipal, de la font del Racó a la font de can Matons
Alçada:	137m
Coordenades:	
Latitud:	41.5252
Longitud:	2.25133
UTM Est (X):	437538
UTM Nord (Y):	4597332

Classificació

Número de fitxa	08256-67
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	La font de can Matons està força degradada i les casetes dels pous estan tapiades i en desús.
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Santa Maria de Martorelles
Fitxes associades:	
	Can Matons / Mas Terrades / Mas Febrer
	Font del Racó / Font Piera
	Font de can Matons / Font dels Pores
Autoria de la fitxa	Adriana Geladó Prat

Descripció

Mina situada a la banda de tramuntana del terme municipal, entre les fonts del Racó (per sota de can Girona) i de can Matons. Presenta un recorregut d'uns 1200 metres i segueix el traçat del torrent de can Gurri fins a la font de can Matons. En total hi ha 8 pous de registre, cada 50 metres aproximadament, i una caseta de decantació i cloració situada aproximadament sota el carrer can Flor, a la llera del torrent. Els pous de registre més destacables (en total 5) estan situats a l'aiguabarreig entre el torrent de can Gurri i un altre torrent, per sota de les finques del Castell Sant Foix i can Girona. Estan formats per una caseta de planta quadrada d'1x1 metres, amb coberta a quatre aigües i bastida amb maons. Presenten una única obertura, en l'actualitat tapiada amb totxos. Pel que fa a la caseta és de planta rectangular, amb coberta d'un sol vessant de teula i obertures rectangulars. Al interior presenta uns compartiments rectangulars superposats, utilitzats per decantar la sorra i els cossos sòlids de l'aigua. La instal·lació per a la cloració es troba en desús. Des d'aquesta caseta, l'aigua surt canalitzada per una conducció d'uns 20 centímetres que la finalitza a la font de can Matons. Entre les estructures de la font destaca el pericó, que presenta dues tapes de formigó i serveix per desviar l'aigua per regar els horts de la zona.

Història

El 14 de març de 1933, el propietari de la mina Jaime Subirà i Baró la va vendre a l'alcalde de l'ajuntament de Mollet del Vallès, Feliu Tura i Valldeoriola, que volia portar més aigua cap al seu municipi per tal d'abastir la seva creixent població. La intenció era construir una caseta per protegir el punt de captació de l'aigua i una canonada d'amiant i ciment que la portaria fins a un dipòsit situat prop de la Torre dels Galls de Martorelles. Les obres van anar a càrrec de l'ajuntament de Mollet del Vallès. Pel que sembla, el subministre es va abandonar pel trencament de l'antic pont sobre el riu Besós i pel millor i major abastiment per part de la Xarxa ATLL. Posteriorment, el 25 de setembre de l'any 2001, el consistori molletà va aprovar la cessió de la mina i totes les seves instal·lacions a l'ajuntament de Santa Maria de Martorelles, que l'acceptà el 27 de febrer de 2002. La mina ha rebut diverses denominacions amb el pas del temps: mina de can Coll, mina de can Subirà i mina de can Font. Les casetes dels pous de registre són prefabricades i, en origen, comptaven amb portes metàl·liques. Foren tapiades per evitar accidents un cop la mina va deixar de subministrar aigua a la població. En l'actualitat, la mina no abasteix a cap població i la seva aigua s'aprofita per regar els horts dels voltants. L'aigua de la font no és apta pel consum humà.

Bibliografia

CANDELA RAMOS, A.; CANO, A. (2012). "Les fonts i l'ús de l'aigua a Martorelles". Revista Notes, 27, p. 102. FERNÁNDEZ RIVERA, M.; LÓPEZ GARCÍA, J. Mines municipals. Ajuntament de Santa Maria de Martorelles: [Inèdit], p. 16-22. MORERA I CORTINES, Agustí (2015). "La portada d'aigua de Santa Maria de Martorelles a Mollet del Vallès durant la II República". Revista Notes, 31, p. 123-131.

